

FEI:n koulutuomarikurssilla Lontoossa

Kohti kansainvälisyyttä

London Olympia Horse Shown yhteydessä joulukuussa järjestettiin Stephen Clarken vetämä FEI:n koulutuomarikurssi. Kurssilla oli mukana jo tuomarina toimivia sekä sellaisia, jotka pyrkivät myöhemmin kansainväliselle uralle.

Sain tilaisuuden osallistua FEI:n koulutuomarikurssille Lontoossa 16-17. joulukuuta. Osallistumisen mahdollisti oma seurani Järvenpään Ratsastusseura, joka on tukenut minua myös taloudellisesti edetessäni koulutuomariurallani.

Viikon kestävät Olympian kisat ovat iso tapahtuma englantilaisille hevosihmisille. Järjestelyt olivat upeat! Lisäsilausta toi tietysti joulunodotus hienoine koristeluineen. Expo-alue oli aivan mieletön. Myytävää löytyi timanteista kaviokoukkuihin. Kurssin veti O-tuomari Stephen Clarke, erittäin arvostettu ja kokenut tuomari. Hän on vieraillut usein Suomessakin. Clarke on erittäin positiivinen, rakentava ja aivan ihaan persoona.

Tuomarin kehittämisestä ja kasvamisesta

Suomessa II luokan tuomari voi anoa Ratsastajainliiton koulujaokselta, että hänet nostettaisiin I-luokan tuomariksi. Tällöin hän voi osallistua myös FEI:n eli kansainvälisen ratsastajainliiton tuomarikurssille. Kansainvälisiä kursseja tulee käydä ainakin kaksi kappaletta, minkä jälkeen voi suorittaa suullisen ja kirjallisen arvostelukokeen. Tuomarioikeuksien saaminen edellyttää lisäksi myös toimimista kansainvälisissä kilpailuissa sihteerinä.

Kokeen läpäisy antaa mahdollisuuden päästä arvostelemaan kansainvälisiä kilpailuja ensin kandidaattina ja myöhemmin FEI-tuomarin arvonimellä. Tie on pitkä ja kivinen. Luonnollisesti hyvät suhteet auttavat siinä, että saa kutsuja eri kilpailuihin arvostelemaan. Kilpailu on kovaa tälläkin alalla.

FEI:n ikäkriteerit

FEI:llä on erilaisia ikäkriteerejä. Esimerkiksi I luokan tuomariksi tulee valmistua ennen 55-vuotissyntymäpäiväänsä ja FEI-tuomariksi ennen

kuin täyttää 60 vuotta. Erittäin tärkeää on ylläpitää saavutettua tasoa arvostelemalla koulutusta vastaavia kansainvälisiä luokkia ja käymällä vähintään joka kolmas vuosi FEI:n tuomarikursseilla.

Kansainvälinen työskentely vaatii tuomarilta paljon valintoja. On oltava valmis matkustamaan paljon. Korvaukset ovat minimaaliset; lähinnä matka- ja asumiskulut päivärahoineen. Kokemusta ja sosiaalisia suhteita karttuu sitten sitäkin enemmän; niitä ei voi rahassa mitata.

Koulutuomarin uraputkeen kuuluu jatkuva itsensä kouluttaminen ja kehittäminen. Hänellä tulee olla vahva kouluratsastustausta ja palloa lajia kohtaan. Kansallisten luokkien laajakirjoinen ja monivuotinen arvostelu vahvistaa ja tukee tuomaria tämän uralla sekä antaa uusia näkökulmia työskentelyyn.

Tuomarilla itsellään tulee olla vahva taloudellinen tilanne ja mahdollisuus irtautua töistä pidemmiksi ajoiksi. Perheelliselle ja pienten lasten vanhemmalle tämä onkin jo haastavampi juttu. Itse en vielä ajattele kansainvälisyyttä ainoana tavoitteena, vaan yritän kehittyä tuomarina ja siksi ulkomailla tapahtuva koulutus on siihen ehdoton lisä.

Suomessa koulutuomareita koulutetaan lähes samoin kuin ulkomailla, vaikka joitakin eroja on. Koulutuksen tulisi mielestäni sisältää vielä enemmän keskustelua ratsastajien ja valmentajien kanssa. Yhteistyö parantaisi merkittävästi lajimme kehittymistä. Avointa keskuste-

lua ja toistemme ymmärtämistä tarvitaan, jotta rakastamamme laji säilyisi vahvana ratsastuksen muotona tuleville sukupolville.

Kritiikkiä ja kehityskohteita

Lontooseen oli kokoontunut tuomareita 13 eri maasta. Kurssi alkoi teorialla, jossa käytiin läpi gp-liikkeitä katsomalla dvd:ltä erilaisia suorituksia.

Olin kurssin nuoremasta päästä ja huomasin sen valtavan ammattitaidon, joka vanhemmilla tuomareilla on. Tuomariksi kypsyminen on näköjään yhtä hidasta kuin varsan kouluttaminen gp-tasolle.

Teorian jälkeen kurssimme sai vieraan FEI:n toimistosta vastaamaan osanottajien kysymyksiin. Huolenaiheena oli tietysti FEI:n kuohuva tilanne, kun koulujaos vaihdettiin pitkällisten keskustelujen ja vastakkainasetteluiden jälkeen.

USA:n tuomareita puhuttivat säännöt, joiden mukaan tuomarin tulisi saada tietyn ajan sisällä tietty määrä CDIO-kilpailuja arvosteltavakseen. Pitkät ja kalliit matkat toiselta mantereelta eivät houkuttele eurooppalaisia kilpailujärjestelijöitä kutsumaan heitä arvostelemaan kisoihinsa, mikä koettiin ongelmaksi.

Myös uudet kouluratsastusohjelmat vuonna 2009 saivat osakseen arvostelua. Yhtenä tärkeänä asiana oli tuomareiden valmius kohdata lehdistön edustajat ja olla valmiina vastaamaan heidän kysymyksiinsä totuudenmukai-

Tuomariksi kypsyminen on yhtä hidasta kuin varsan kouluttaminen gp-tasolle.

Lontoon Olympia-hallissa oli tiivis jouluihin tunnelma.

Tuomareiden merkitys kouluratsastuksen kehitykseen on todella suuri.

Stephen Clarke ja Mariette Withages ovat arvostelleet lukemattomissa arvokilpailuissa.

Ei pelkkiä virheitä

Stephen kertoi näkemyskseen kūr-ohjelman suunnittelusta ja ratsastamisesta. Suorituksessa tahdin tulee säilyä ehdottomasti samana koko ajan. Vaikeutena ovat usein piruetit, koska laukka menee niissä jopa nelitahtiseksi.

Stephen ei kuitenkaan halua kirjoitettavan ratsukolle arvioksi ”nelitahtinen laukka”, vaan mieluummin syyt siihen, miksi laukka ei säily kolmitahtisena. Esimerkkeinä tästä ovat kommentit aktiivisempi laukka, vasten kättä ja ei kannata tarpeeksi takaosallaan. Tämän tulisi päteä myös alempia luokkia arvosteltaessa. Ei pidä pelkästään todeta tilannetta vaan kehottaa kiinnittämään huomioita korjattaviin asioihin.

Esille tuli taas hevosen suorittaminen ilman pakotteita, suun toimiminen, korvien asento ja hyvä koulutus. Erittäin harvoin kiitetään hyvästä ratsastuksesta silloin kun ratsastus on hyvää. Ja arvatkaapa kuka oli taas esimerkinä, Kyra tietysti! Hollantilainen Leida Collins-Strijik hevosellaan On Top keskeytti suorituksensa kūrissä. Hevonen oli hyvin jännittynyt ja pelokas, eikä se pystynyt keskittymään tehtäviinsä. Ratsastaja teki aivan oikean ratkaisun ja Stephen antoi arvoa tälle.

Siirtymiset, tahti ja riittävä vaikeus

Monet ratsastivat kūrissä sisään käynnissä ja pysähtyivät alkutervehdykseen heti radalle tullessaan. Stephenin mielestä tämä ei ole kovin vaikuttavaa eikä nosta vaikeustasoa, ja hän kerroikin antavansa tästä enintään arvosanan 7-8. Hän korosti liikkeen samanaikaista vaihtumista musiikin mukaan ja ratsastamisesta musiikin tahtiin.

Syntetisaattorimusiikki ei saanut kannatusta ja se herätti lähinnä ärystystä samoin kuin laulun kuuluminen. Laulu ei saisi olla hallitseva elementti kūr-musiikissa.

Siirtymisten ja tahdin säilymisen tärkeys antavat kokonaiskuvan suorituksista. Stephen kertoi, että kun hevoselle opetetaan esim. piaffea ensiaskeksi tai pari, hevonen tulisi opettaa pysymään paikallaan alusta alkaen ja siirtymään tahdissa liikkeestä ulos. Nyt nähtiin ratsastajia, jotka passagesta siirtyessään piaffeen eivät pystyneet pitämään hevosta paikallaan, vaan etenivät liikaa ja monesti siirtyminenkin tökkäsi. Opetus ei ole sitten helppoa ja siihen kuuluu paljon muutakin kuin mitä tässä kirjoitan. Kaikki hevoset eivät edes pysty oppimaan gp-liikkeitä.

Rohkeutta ja vaikuttavuutta tulee palkita samoin kuin vaikeusastetta suorituksessa. Kyra ratsasti piruetit yhdellä kädellä ja teki piaffen C-tuomarin edessä. Hans Peter Minderhoudin ja Nadinen laukanvaihdot kaarevilla urilla ja siirtymisen lisäystä laukasta piruettiin olivat vaikuttavia. Kurssi loppui gp kūrin palkintojen jakoon, jossa Kyra tuli kolmanneksi. Hieno päätös!

Aina kurssien jälkeen haluan saada enemmän ja enemmän tietoa, joka valitettavasti lisää myös tuskaa ja onnistumisen pakkoa arvosteluissa. Tavatessani ulkomaisia tuomarikollegoita varmistui, että kukaan ei tee tätä hommaa tittlinkipeydestä vaan rakkaudesta ja intohimosta lajiin. ♦

sesti ja perustella antamansa arvostelu. Asiana oli myös FEI-tuomareiden kouluttaminen, sillä nytkään kisoja ei riitä kaikille oikeudet omaaville tuomareille. Sääntöjen muuttumisen myötä tiedottaminen on koettu puutteelliseksi. Kaikkia asianosaisia tuomareita kehoitettiin liittymään kansainväliseen tuomariyhdistykseen.

Kyralle kehuja hevosmiestaidoista

Seuraavaksi pääsimme tositoimiin. Alkamassa oli gp-luokka, jossa starttasi Kyra Kyrklund ja 15 muuta ratsukkoa. Ideana oli, että saimme jokainen kuulokkeet päähämme, joiden kautta kuullimme Stephenin kommentoinnit suorittavista ratsukoista. Suoritukset myös kuvattiin ja kävimme ne seuraavana päivänä suullisesti läpi.

Oli erittäin hienoa nähdä hyvää ratsastusta ja hevosmiestaitoa. Stephen korosti arvostelussaan hevosen luottavaista ja yhteistyöhaluista olemusta, ja että siitä tulee myös palkita ratsukkoa. Kyra sai parhaimmat kiitokset juuri tästä. Kaikki me tiedämme, miltä yhteistyöhaluton hevonen näyttää: se huitoo hännällään, irvistää, kulkee suu auki ja sen korvat osoittavat taakse. Osanottajat olivat yhtä mieltä siitä, että hevosen tulee suorittaa pyydytyt asiat mielellään ja halukkaasti osoittaen olevansa ”happy athlete”. Kyra pystyi myös ainoana ratsastajana osallistumaan palkintojenjakoon omalla hevosellaan. Voittajalla ja toiseksi tulleella oli allaan turvallisemmat lainahevokset. Mielenkiintoista tämäkin.

Kilpailujen jälkeen minut kutsuttiin illastamaan Stephenin, Meksikon Mercedesin ja Perun Marian kanssa. Keskustelimme kouluratsastuksesta, mutta paljon myös muista asioista. Ilta oli erittäin onnistunut. Päivä oli kuitenkin ollut pitkä ja aika raskas, sillä koko ajan tuli olla tarkkana ja kirjoittaa asioita muistiin.

Ketään ei jyrätty

Seuraavana päivänä kävimme gp-luokkaa dvd:ltä läpi. Eteeni tuli paljon asioita, joita en ollut huomionnut tarpeeksi. Stephenkin joutu perustelemaan oikein kunnolla arvostelujaan syntyneessä keskustelussa. Mikä mahtavinta, vaikka hän olisikin ollut eri mieltä muiden kanssa pisteistään, hän ei jyrännyt kenenkään mielipidettä. Näin jokainen uskalsi halutessaan kertoa antamansa pisteen menettämättä kasvojaan. Piste-erot eivät olleet suuria ja hyvät perustelut löytyivät aina.

GP kūr –luokka alkoi ajallaan ja taas istuttiin kuulokkeet päässä. Sain viereeni USA:n tuomarin, jolla oli mielestäni hyvät ajatukset tästä lajista. Hän olikin aika innokas kommentoimaan ja kysyi myös minulta mielipidettäni suorituksiin. Hienoja suorituksia saimme nähdäkin.

Kyralla oli uusi kūr-musiikki ja se oli fantastinen. Myös Stephen ylisti Kyran makua valita juuri sopiva musiikki suorituksensa. Stephen kertoi myös, että raskaanpuoleiselle hevoselle tulisi valita keventävää musiikkia ja päinvastoin.